

Mijn favoriete boom: *Fagus sylvatica* 'Zlatia' (goudbeuk)

een baken in het landschap van Klein Zundert

Bij deze goudbeuk bevindt zich ons arboretum. Op anderhalve kilometer afstand vanaf de doorgaande weg van Zundert naar Rijsbergen wijst in het voorjaar de gele kleur van de *Fagus sylvatica* 'Zlatia'

naar ons huis. Een prachtige en markante boom die ons arboretum siert. De gezaaide boom is gekocht bij de heer Van Heijningen, oud leraar van de Tuinbouwwakschool in Vught en ook boomkweker.

Een docent met veel vakken-nis die ons met zijn enthousiasme de liefde voor het sortiment bijbracht. Kweker van een bijzonder sortiment en specialist in *Hamamelis*. De goudbeuk is in 1982 geplant als een spil met een omtrek van 14/16 cm. Het was een van de eerste bomen die we plantten bij ons nieuwe huis. Inmiddels is de boom 15 meter hoog. De boom heeft een laagvertakte compacte bolle kroon en is gecombineerd met andere groot gegroeide bomen waaronder *Liriodendron tulipifera* en *Quercus cerris*. Een goudbeuk is een parkboom en komt het meest tot zijn recht samen met andere robuuste bomen.

In het voorjaar zwellen de knoppen op en laten een

Fagus sylvatica 'Zlatia' (goudbeuk) in het arboretum van Jan en Diny Voogd

Foto: Jan Voogd

lichtgele kleur zien. Na het uitlopen van het blad is de boom vier weken lang romig geel en kleurt vervolgens naar friskgroen. Het geel van het blad geeft deze boom een zichtbaar accent gedurende een maand en daarna past de friskgroene kleur zich aan het landschap aan. In het najaar wordt de bladkleur weer iets geel. Op die plek in ons arboretum mag een boom er in het voorjaar uitknallen maar niet het hele jaar was onze wens.

De goudbeuk wordt niet veel aangeplant en af en toe komen wij hem tegen tijdens NDV-excursies. We kijken dan ook hoe de boom gecombineerd wordt in de beplanting.

Tijdens de NDV-excursie in september 2014 kwamen wij hem tegen in het Reeburgpark in Vught bij het oude gemeentehuis. Mart van den Oever liet daar zien dat hij de boom in de winter herkent door de gekroesde, wat rommelige takjes, anders dan de gestrekte twijgen van de gewone beuk. Ons exemplaar toont dat niet, maar dat kan aan de diversiteit van de gezaaide 'Zlatia' liggen. Op zijn kwekerij is de boom nog in cultuur als geënte plant maar Mart gaf aan dat *Fagus sylvatica* 'Zlatia' nog zelden wordt gevraagd. Overigens is de kroon anders dan die van andere gele cultivars zoals *Fagus sylvatica* 'Rohan Gold'

Stam en onderbegroeiing van de *Fagus sylvatica* 'Zlatia', circa 35 jaar
Foto: Jan Voogd

en *Fagus sylvatica* 'Dawyck Gold'. Laatstgenoemden zijn kruisingen uit Trompenburg Tuinen & Arboretum waarvan 'Zlatia' naar alle waarschijnlijkheid de ouder is. Overigens, 'Zlatia' is een oude cultivar die gevonden is in Servië en in 1892 door boomkwekerij Späth in Berlijn in cultuur is gebracht. In het Servisch betekent 'Zlatia' ook geel.

In arboretum Kalmthout troffen wij hem aan bij het openluchttheater aan de rand van het park. De goudbeuk staat daar naast enkele exemplaren van *Quercus robur*, *Quercus frainetto*, *Fagus sylvatica* 'Bornyensis' (watervalbeuk) en vormt een statig decor in het theater.

De NDV bezocht in de zomerexcursie 2014 arboretum Poort Bulten. Ook daar staat een

volwassen goudbeuk die door zijn bladkleur opvalt tussen de andere bomen. De boom komt volgens collectiebeheerder Huub Olde Loohuis nog uit het oorspronkelijke tuinontwerp van Leonard Springer en is begin jaren dertig van de vorige eeuw geplant. Hij staat in het beukenvak aan de zuidkant van het gazon samen met een roodbladige beuk en *Fagus grandifolia*. Huub gaf in de discussie aan dat de boom gebaat is bij een zonnige plek 'hoe meer zon hij vangt hoe geler hij wordt'. De goudbeuk komt aan de rand van een beplanting beter tot zijn recht ofwel het is een boom die ruimte nodig heeft. Met *Fagus sylvatica* 'Zlatia' heb je een sieraad in je park die met zijn bladkleur de vier seizoenen laat zien. Een bijzondere boom die meer aandacht verdient. □

